

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

Jaarverslag 2022

Stichting Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	p. 2
1. Voorwoord	p. 3
2. GCBO in het Nederlandse Onderwijs	p. 4
3. Visie en Missie van GCBO	p. 5
4. Bestuur en Secretariaat	p. 7
5. Commissies	p. 10
6. Activiteiten 2022	p. 13

1. Voorwoord

In het jaar 2022 kon de Stichting GCBO haar werkzaamheden ten behoeve van de landelijke klachtencommissies in het bijzonder onderwijs uitvoeren, zoals dat voor de coronaperiode gebruikelijk was. Niet alles hoefde meer digitaal. Voor klachtenbehandeling is het goed dat mensen elkaar in een zitting face to face kunnen ontmoeten. Ook voor het bestuur van de GCBO geldt dat we minder vaak digitaal hebben vergaderd, maar we hebben ook de winst van het digitaal bij elkaar komen verzilverd. Korte meetings houden we digitaal.

De GCBO werkt voor de landelijke instandhouders van de klachtencommissies in het bijzonder onderwijs. Dat zijn de profielorganisaties: Verus, dat de richtingen protestants-christelijk, katholiek en gereformeerd onderwijs vertegenwoordigt, de VBS als de profielorganisaties voor de vrije scholen en de VGS als de vertegenwoordiger van het reformatorisch onderwijs. Met de instandhouders spreken we jaarlijks over de begroting en verantwoording van de middelen van de GCBO. In 2022 had ook de governance van de GCBO onze aandacht en is deze versterkt en vastgelegd in de statuten.

Met de profielorganisaties is ook het gesprek aangegaan over een verdere samenwerking en integratie van de verschillende landelijke klachtencommissies. Het doel van de samenwerking is om de klachtenbehandeling verder te professionaliseren, omdat in gezamenlijkheid de deskundigheid kan worden versterkt. Dat proces zal in 2023 met klachtencommissies zelf verder worden besproken en uitgewerkt. Met de voorzitters van de klachtencommissies wordt jaarlijks de werkwijze geëvalueerd en waar nodig procedures aangepast.

Voor het bestuur van de GCBO is ook de bemensing en het functioneren van het secretariaat van de GCBO en het personeelsbeleid een continu onderwerp van aandacht. Aansluitend op het gesprek over de governance van de GCBO is het managementstatuut opnieuw vastgesteld.

In het jaarverslag van de GCBO wordt een beeld geschetst van de aantallen klachten die de verschillende commissies voorgelegd krijgen. Vanwege de coronaperiode is het aantal klachten teruggelopen, maar in de loop van 2022 zien we het aantal klachten geleidelijk weer toenemen. Niet alle klachten komen tot een behandeling, omdat schoolbesturen en klagers toch onderling tot een oplossing weten te geraken. Dat is ook goed. Klachtbehandeling is het slot in een communicatietraject tussen scholen en ouders. Als schoolbesturen en ouders in onderling overleg hun geschil weten op te lossen verdient dat de voorkeur. Als dat niet lukt, is klachtbehandeling een goed instrument om hernieuwde ruimte voor gesprek en wederzijds respect te bieden. Vanuit deze insteek hebben de klachtencommissies vanuit de GCBO ook in 2022 uitstekend werk geleverd en kon ons secretariaat professionele ondersteuning bieden.

Jan Westert

Voorzitter GCBO

Juni 2022

2. GCBO in het Nederlandse Onderwijs

GCBO, de Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs, is een stichting opgericht door de landelijke profielorganisaties van protestants, katholiek, algemeen bijzonder, gereformeerd en reformatorisch onderwijs. De profielorganisaties werken daarin samen om een onafhankelijke en professionele behandeling op het gebied van klachten-, bezwaren - en geschillencommissies te bevorderen. Als GCBO zijn we het samenwerkingsverband in Nederland dat de geschilbeslechting in het bijzonder onderwijs op basis van richting organiseert en combineert.

GCBO richt zich op het Bijzonder Onderwijs omdat dat een speciale positie in het Nederlandse onderwijsveld inneemt.

De commissies behandelen klachten en geschillen die zich voordoen binnen het gehele onderwijsveld, van primair onderwijs tot en met de volwasseneneducatie. De commissies van GCBO hebben professionele kennis van de specifieke onderwijssector en zijn wegens hun achtergrond op de hoogte van de specifieke cultuur en/of identiteit waaruit een school opereert.

Klachten en geschillen kunnen in behandeling worden genomen door de commissie waarbij het bevoegd gezag of de school is aangesloten.

3. Visie en Missie van GCBO

Voor deskundige en onafhankelijke behandeling van klachten in het bijzonder onderwijs kunnen leerlingen, ouders, docenten, directeuren en/of schoolbestuurders bij ons terecht. Hoewel de naam GCBO relatief nieuw is, hebben wij samen met de initiatiefnemers en onze rechtsvoorgangers al meer dan 100 jaar ervaring in de behandeling van klachten en/of geschillen en het oplossen daarvan binnen het bijzonder onderwijs. De basis ligt in een gedeelde visie op onderwijsidealen, oog voor identiteit en daarmee een goed begrip van de context. En dat komt de kwaliteit van het werk van GCBO ten goede.

Scholen die bij ons zijn aangesloten betalen per commissie een bedrag per leerling per jaar. Op het moment dat een klacht wordt voorgelegd, worden geen extra kosten in rekening gebracht. De kosten van de commissies zijn namelijk verdisconteerd in de contributie.

Aansluiting bij GCBO betekent in casu geen extra kosten!

Alle GCBO-commissies beschikken over relevante en actuele expertise en hebben oog voor de bijzondere idealen en de identiteit van de aangesloten scholen.

Onze kernwaarden zijn:

Professioneel

Onafhankelijk

Deskundig

Oplossingsgericht

Transparant

Visie

Op basis van onze jarenlange ervaring weten wij inmiddels maar al te goed hoe klachten zich overal binnen het onderwijs kunnen voordoen. Als GCBO nemen wij klachten serieus. Ons primaire doel is in onderling overleg, al dan niet met behulp van een onafhankelijke derde, tot een oplossing te komen. Wanneer dat om welke reden dan ook niet lukt, nemen wij de klacht of het geschil formeel in behandeling en komen wij tot een uitspraak die recht doet aan de betrokkenen.

Missie

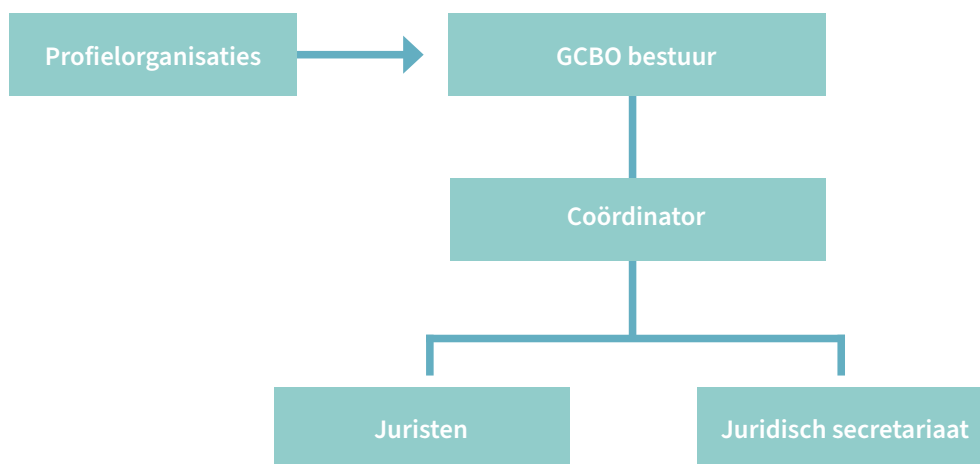
“Wij vinden dat iedereen recht heeft gehoord te worden. Daarom dragen wij actief bij aan het oplossen van klachten en geschillen in het bijzonder onderwijs. Dit doen wij met kennis en begrip van pedagogische en levensbeschouwelijke diversiteit van scholen en betrokkenen.”

3.1 Organisatiestructuur

GCBO voert de juridische en secretariële ondersteuning uit voor de klachten- en geschillencommissies die instandgehouden worden door de profielorganisaties Verus, VBS en VGS.

Binnen GCBO is een manager (coördinator) operationeel verantwoordelijk. Deze manager is verantwoordelijk voor de operationele aansturing en voor het goed functioneren van GCBO, zowel qua personeel als qua resultaat. Het bestuur heeft daartoe bevoegdheden gemandateerd aan de coördinator.

Organogram van GCBO

4. Bestuur en Secretariaat

4.1 Bestuur

Het bestuur houdt toezicht op de algehele gang van zaken van de organisatie. De bestuursleden kennen het onderwijs in Nederland in brede zin en zijn in staat om in afstemming met de instandhouders een werkbaar jaarplan af te spreken en te monitoren. Het bestuur stelt het (meerjaren) beleidsplan vast.

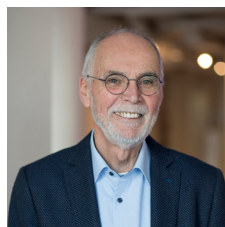
Het bestuur bestond in 2022 uit:

J. Westert
voorzitter

mr. J. Bruggeman
*secretaris/
penningmeester*

drs. T.J.G.M. Hanssen

G-J. Heijboer

J. Rijk

4.2 Secretariaat

Het team van GCBO bestond in 2022 uit een vast team van 7 medewerkers die tezamen een aanstelling van 4,9 FTE vertegenwoordigden. Er is sprake geweest van een vervanging voor een zwangerschapsverlof.

In 2022 zijn naast de vaste medewerkers 6 freelance secretarissen ingezet. Vanaf mei 2022 zijn de freelance secretarissen extra ingezet wegens vervanging voor ziekte.

4.3 Coördinator

De coördinator geeft leiding aan de medewerkers, coördineert het werkoverleg, de productontwikkeling en de PR, onderhoudt het contact met het bestuur (voorzitter), het voorzittersoverleg en de profielorganisaties en is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het jaarplan (planning en control cyclus). Tevens zorgt de coördinator samen met de profielorganisaties en de voorzitter voor het onderhouden van de externe contacten.

mr. A.C. Gröllers
coördinator GCBO

4.4 Informatiedesk

Het eerste telefonisch contact met GCBO verloopt via de juridisch ondersteuners. De medewerkers beantwoorden vragen over de klachtprocedure en geven informatie zowel aan potentiële klagers als aan scholen. Indien nodig verwijzen zij door naar andere organisaties. Ook vragen over aansluiting bij GCBO worden hier beantwoord.

Medewerkers informatiedesk

J.C. Koornaar

A. Khedoe

K. van der Haas

4.5 Secretariaat

Het secretariaat ondersteunt de commissies in de breedste zin van het woord. De dienstverlening van het secretariaat beperkt zich niet tot secretariële ondersteuning en administratieve afhandeling van de ingediende geschillen. Het secretariaat informeert de ledenkoepels, registreert en publiceert uitspraken, houdt wetgeving bij en analyseert en adviseert aangaande ontwikkelingen op rechtsgebieden die voor de profielorganisaties en haar leden relevant zijn. Het secretariaat baseert zich daarbij onder meer op de praktijkkennis die wordt opgedaan in de inhoudelijk juridische ondersteuning en afhandeling van geschillen.

Onze werkwijze is laagdrempelig. Dat betekent dat we elke klacht of geschil serieus nemen. Veelal wordt het gesprek aangegaan met de indieners en met de mensen tegen wie het geschil

is gericht. In die gesprekken wordt vaak duidelijk welke procedure kan worden gevolgd. Gesprekken op school- en/of bestuursniveau kunnen ertoe leiden dat er concrete afspraken met de indieners worden gemaakt om tot een voor elke partij bevredigende oplossing te komen. Na een onderling afgesproken periode neemt GCBO contact op om te kijken of dit tot resultaat heeft geleid en het dossier gesloten kan worden. Als dat niet het geval is, kan mediation een optie zijn om zo het vertrouwen in elkaar te herstellen en tot een oplossing te komen. Al ervaart het secretariaat dat partijen minder open staan voor mediation, als er eenmaal een klacht is ingediend. Als ook dit proces niet tot een positief resultaat leidt, wordt de indiener van de klacht gevraagd of hij/zij de klacht behandeld wil zien worden door de commissie.

Secretarissen van de Commissies

mr. A.C. Gröllers

mr. D. Dane

mr. N.A. Anjema

mr. D. le Pair

mr. T.J. Beek

5. Commissies

De commissies houden zitting in verschillende delen van ons land, waardoor de bereikbaarheid voor de betrokkenen zo optimaal mogelijk is. Zowel de voorzitter als de plaatsvervangend voorzitter van elke commissie zijn ervaren voorzitters en bij voorkeur rechter (geweest). Zij zijn goed bekend met zowel de procedurele als de inhoudelijke kant. Zij zijn, evenals de leden van de commissie, bekend met de onderwijspraktijk en daardoor kunnen zij zich als geen ander inleven in de problematiek. Zij hebben kennis van het onderwijs in het algemeen als van het bijzonder onderwijs. Uiteraard zijn zij onafhankelijk in hun beoordeling.

GCBO kende in 2022 de volgende commissies:

Klachten:

- Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs
- Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs
- Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs

Beroep:

- Commissie van Beroep voor het Confessioneel Middelbaar Beroepsonderwijs

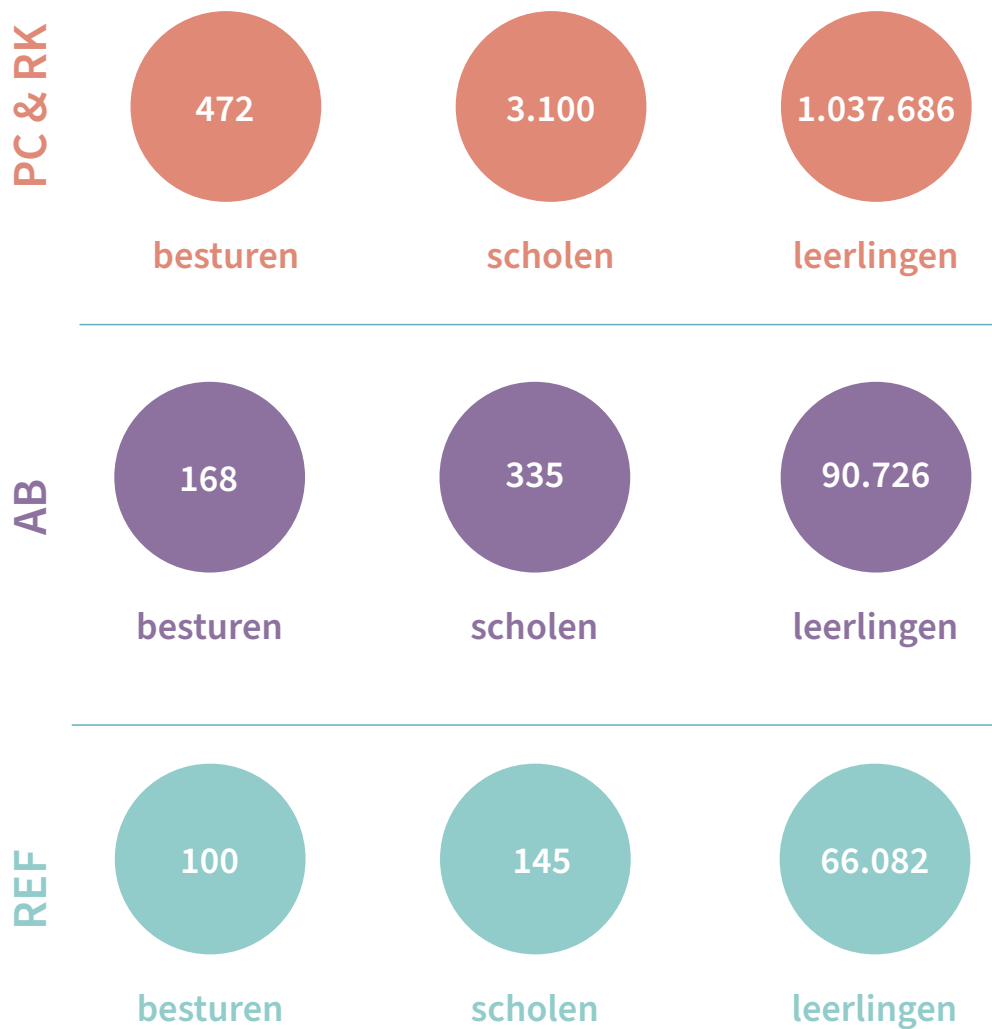
Functiewaardering

- Bezwarencommissie Functiewaardering Bijzonder Onderwijs

Geschillencommissies

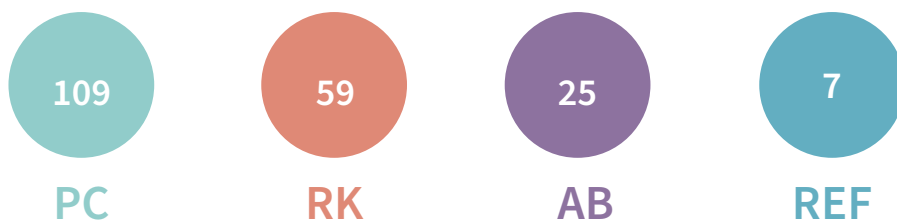
- Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs VO/MBO

Aansluitingen Klachtencommissies

In 2022 waren **740 schoolbesturen**, waaronder **3.580 scholen** met in totaal **1.194.494 leerlingen** bij de verschillende klachtencommissies van GCBO aangesloten.

Ingekomen klachten 2022: 203

In het verslagjaar 2022 zijn bij de landelijke klachtencommissies voor het algemeen bijzonder, christelijk, katholiek, gereformeerd en reformatorisch onderwijs in totaal 203 klachten binnengekomen. Er waren 3 klachten die niet via GCBO behandeld konden worden, daar er een andere klachtencommissie bevoegd was. In 76 klachten is een advies uitgebracht.

Verdere informatie over de klachtbehandeling door de klachtencommissies is opgenomen in het Jaarverslag van de GCBO Klachtencommissies over 2022 dat eind juli 2022 gepubliceerd is.

De Commissie van Beroep MBO heeft dit verslagjaar geen zaken ontvangen.

De Bezwarencommissie Functiewaardering heeft 4 zaken ontvangen, waarvan er 3 door de Commissie behandeld zijn. Één bezwaar is ingetrokken, doordat er een minnelijke regeling is opgesteld.

Aansluitingen Bezwarencommissie Functiewaardering Bijzonder Onderwijs

6. Activiteiten 2022

6.1 Secretariële Ondersteuning

Het secretariaat verzorgde in 2022 de secretariële en juridische ondersteuning voor de op pagina 5 van dit verslag vermelde commissies.

In totaal zijn er in 2022 209 zaken bij het secretariaat van GCBO aangemeld.

6.2 Kennisbevordering

De verschillende teamleden hebben in 2022 trainingen gevolgd in het kader van juridisch schrijven, actualiteiten in het Onderwijsrecht en coaching op het gebied van strategisch leiderschap.

In maart heeft het team trainingen gevolgd om het nieuwe programma Kleos onder de knie te krijgen.

In april is er een teamdag georganiseerd waarin op een interactieve manier de volgende onderwerpen aan de orde zijn gekomen:

- Hoe kunnen we het teamgevoel en de onderlinge verbinding in het team versterken?
- Op welke manier houden we verbinding met elkaar in het hybride werken?
- Wat is onze plek in de organisatie?
- Wie willen wij zijn als team?
- Op welke manier verbinden wij ons als team met externe samenwerkingspartners?

Deze dag is vormgegeven en begeleid door Paulien Haakma van de Zaak in Beweging.

6.3 Bestuursvergaderingen

Het GCBO bestuur heeft in het verslagjaar 2022 6 maal onderling vergaderd. Daarnaast hebben er 3 overleggen plaatsgevonden met de profielorganisaties. De vergaderingen zijn zowel fysiek als digitaal georganiseerd.

In de vergadering van januari zijn het jaarplan en de begroting vastgesteld en goedgekeurd. In januari, juni en november heeft er overleg met de profielorganisaties plaatsgevonden. Tussentijds zijn er financiële overleggen met de controllers van de profielorganisaties ingepland.

Thema's van de vergaderingen waren:

- Jaarplan 2022
- Verdere Harmonisatie aansluittarieven en vergoedingen
- Vereenvoudiging financiële structuur (penvoering)
- Vaststellen statuten en managementstatuut
- Functioneren klachtencommissies
- Onderzoek en wijzigingen klachtenregeling
- Algemeen functioneren secretariaat GCBO, waaronder verhuizing van het secretariaat en bemensing

6.4. Jaarplan 2022

Vanuit het beleidsplan is er een jaarplan opgesteld. In dit jaarplan is afgelopen jaar de nadruk gelegd op het vereenvoudigen van de financiële structuur.

In 2022 zijn alle voorbereidingen getroffen voor het aanstellen van 1 penvoerder voor GCBO. Hiertoe hebben verschillende overleggen met de controllers van de profielorganisaties plaatsgevonden. Vervolgens zijn bijna alle aansluittarieven en vergoedingen aan de Commissieleden geüniformeerd. Verder is de statutenwijziging afgerond en daarmee het managementstatuut aangepast.

Er is een onderzoek geweest naar het uitbreiden van het dienstenpakket. Vanwege de krapte (door ziekte) in de huidige formatie is ervoor gekozen hier dit jaar geen prioriteit aan te geven.

In 2022 heeft het secretariaat afscheid genomen van het juridisch administratie programma "Mijn Victor" en vanaf april 2022 gaan werken met Kleos van Wolters Kluwer. Het personeel heeft daarvoor enkele trainingen gevolgd.

In de overleggen met de profielorganisaties waren voornamelijk de statutenwijziging en de penvoering onderwerp van gesprek. In de laatste overleggronde is ook de wens door het bestuur uitgesproken om verdere samenwerking tussen de klachtencommissies te organiseren en officieel vast te leggen. Het GCBO bestuur heeft groen licht gekregen om deze verdere samenwerking in 2023 vorm te geven.

6.5 Klachtencommissies

Voor iedere afzonderlijke klachtencommissie wordt bij voorkeur ieder jaar een plenaire vergadering georganiseerd. Deze vergaderingen zijn bedoeld om elkaar op informele wijze te ontmoeten, het functioneren van de Commissie te bespreken, reglementen door te spreken en opvallende (klacht)zaken door te nemen. Ook wordt tijdens deze vergaderingen afscheid genomen van aftredende commissieleden.

Klachtencommissie Christelijk Onderwijs

De Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs heeft op 29 september 2022 tijdens haar vergadering te Utrecht afscheid genomen van mr. E.A. (Eva) Batelaan-Boomsma, B. (Bert) Nijboer en mr. B. (Boukje) Jongedijk-Eijsink. Tevens heeft dr. G. Moes afscheid genomen van de Commissie.

Klachtencommissie Katholiek Onderwijs

De jaarvergadering van de klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs heeft plaatsgevonden op 8 april 2022 te Utrecht.

Klachtencommissie Reformatorisch Onderwijs

In 2022 is de klachtencommissie voor het Reformatorisch Onderwijs gereorganiseerd. De 5 regionale "kamers" zijn teruggebracht naar een kamer noord /oost en een kamer midden/zuid. Hierbij is afscheid genomen van 3 voorzitters, A. Noordergraaf, dr. C.P. Polderman, mr. H.G. Molenaar-Geurtsen en 7 commissieleden: J.W.D. Nijkamp, J.H. Baan, drs. J. Huisman, dr. G. van der Hoek, drs. M. Stip, mr. J.W. Weijers, en J. Francke. Ook heeft de secretaris mr. J.S. Beukens afscheid genomen.

Klachtencommissie Algemeen Bijzonder Onderwijs

In mei 2022 heeft voorzitter mr. C. (Chila) van der Bas afscheid genomen van de Commissie. Zij is opgevolgd door mr. Melvin van Kuilenburg, familierechter in Rotterdam.

6.6 Bezwarencommissie Functiewaardering

De bezwarencommissie heeft in april 2022 afscheid genomen van haar secretaris H. (Hans) Kruidenier en in november van lid mr. J. (Jan) de Kok.

6.7 Sollicitatieprocedures en benoemingen

In 2022 zijn als nieuwe voorzitters/ leden bij de commissies aangesteld:

- Klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs: mr. M (Melvin) van Kuilenburg
- Klachtencommissie voor het Christelijk onderwijs: K. (Klaas) Kroeze
- Klachtencommissie voor het Reformatorisch Onderwijs: B. (Bas) van Dijk